

Diarienummer:
KFM 30249-2025

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se
a.a@regeringskansliet.se

Administrativa sanktioner i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2025:26)

(A2025/01088)

Kronofogdemyndigheten (Kronofogden) ser positivt på att det lämnas förslag som syftar till att minska felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen och motverka bidragsbrott. Myndigheten lämnar följande synpunkter på förslagen.

1 Avsnitten 4.5.1 och 5.6.1, Samordning med verkställighet av återkrav

Utredningen bedömer att verkställighet av beslut om återkrav och beslut om sanktionsavgift bör samordnas. Kronofogden vill tydliggöra att eftersom varje beslut utgör en egen exekutionstitel kommer en grundavgift att tas ut för respektive beslut på grund av vilken verkställighet sökts, även om besluten lämnas in för indrivning samtidigt. Detta i enlighet med 5 § förordningen (1992:1094) om avgifter vid Kronofogdemyndigheten. Varje beslut kommer sedan att hanteras i ett separat mål. Kronofogden samordnar en gäldenärs samtliga mål som avser betalningsskyldighet för att verkställa dessa gemensamt.

2 Avsnitten 4.5.2 och 5.6.2, Betalning av sanktionsavgift

Beslut om sanktionsavgift som fattas av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan eller en arbetslöshetskassa kommer att handläggas som

allmänt mål. Detta enligt 1 kap. 6 § utsökningsbalken eftersom det rör sig om mål om uttagande av medel som staten har rätt till och som får utsökas utan föregående dom.

Rent fordringsrättsligt innebär en sanktionsavgift en betalningsskyldighet till staten. När en sanktionsavgift väl har beslutats uppkommer därmed frågan om vem som företräder staten i fråga om verkställigheten; dvs. vem är behörig att ta emot betalning och, i förekommande fall, lämna avgiften för indrivning. Vid t.ex. ett beslut om återkrav ligger det i sakens natur att det är den myndighet som har fattat beslutet som ska företräda staten beträffande den aktuella fordringen. Det är däremot inte lika självklart beträffande straffrättsliga eller administrativa sanktioner som innefattar en betalningsskyldighet till staten. I t.ex. bötesverkställighetsförordningen (1979:197) finns en tydlig reglering av ansvarsfördelningen mellan de inblandade aktörerna i frågor om uppbörd och indrivning. Kronofogden noterar att det i de nu föreslagna lagarna föreslås en reglering av till vem betalning ska ske men inte vem som ska lämna en obetald sanktionsavgift för indrivning. Kronofogden anser att det finns skäl att överväga ett stadgande om att den myndighet eller arbetslöshetskassa som ska ta emot betalning även ska lämna obetalda sanktionsavgifter för indrivning, antingen i de nu föreslagna lagarna eller i förordning. För det fall behörigheten och uppdraget att lämna sanktionsavgifterna för indrivning redan anses följa av regleringen av till vem betalning ska ske får detta gärna förtydligas, t.ex. i författningskommentaren.

3 Avsnitt 7.4, Tillämpliga bestämmelser när frågan om administrativ sanktionsavgift prövas i ett brottmål

Utredningen föreslår att de materiella bestämmelserna i den föreslagna lagen om sanktionsavgift i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och i den föreslagna lagen om sanktionsavgift i arbetslöshetsförsäkringen ska tillämpas när domstolen prövar frågan om sanktionsavgift i ett brottmål. Kronofogden utgår från att även de föreslagna bestämmelserna som reglerar betalning av sanktionsavgiften (utöver bestämmelsen i 15 § andra stycket i den föreslagna lagen om sanktionsavgift i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten) och när en sanktionsavgift faller bort ska tillämpas på sanktionsavgifterna beslutade av allmän domstol. Om detta är avsikten bör det framgå uttryckligen av regleringen, förslagsvis genom hänvisningar i 9 §

i den föreslagna lagen om talan om administrativ sanktionsavgift i mål om bidragsbrott till bestämmelserna i 15–16 och 18 §§ i den föreslagna lagen om sanktionsavgift i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten samt bestämmelserna i 12–13 och 17 §§ i den föreslagna lagen om sanktionsavgift i arbetslöshetsförsäkringen. Hänvisningarna behöver även omfatta eventuella stadganden om att obetalda sanktionsavgifter ska lämnas för indrivning.

4 Avsnitt 7.5, Hantering av administrativ sanktionsavgift som beslutats i ett mål om bidragsbrott

Utredningen föreslår att Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan eller arbetslöshetskassan ska sköta den fortsatta handläggningen för att verkställa ett beslut om sanktionsavgift som har fattats av domstol i ett mål om bidragsbrott. Utredningen bedömer att någon bestämmelse om detta inte behöver införas. Kronofogden delar inte denna bedömning och vill hänvisa till vad som anförts ovan.

5 Avsnitt 13.4.6, Övriga förvaltningsmyndigheter

Som utredningen anger kommer förslagen att öka ärendeinflödet hos Kronofogden. Myndigheten uppskattar, liksom utredningen, att eventuella kostnadsökningar till följd av det ökade ärendeinflödet kommer att vara begränsade.

Det här beslutet har fattats av rikskronofogde Fredrik Rosengren. Verksjurist Kinotha Asmar har föredragit ärendet. I den slutliga handläggningen har även biträdande rikskronofogde och tf. rättschef Cecilia Hegethorn Mogensen, verksamhetsdirektör verkställighetsavdelningen Mats Bengtsson, verksamhetsdirektör krav- och betalningsavdelningen Tomas Höglund, verksamhetsdirektör överskudsättningsavdelningen Kristin Alm, utvecklingsdirektör Daniel Jonsson, verksamhetsstödsdirektör Marie Olausson, it-direktör Annika Steffner och enhetschef för verksamhetsjuridiska enheten Christina Sundblad deltagit.

Beslutet har godkänts digitalt och saknar därför underskrift.